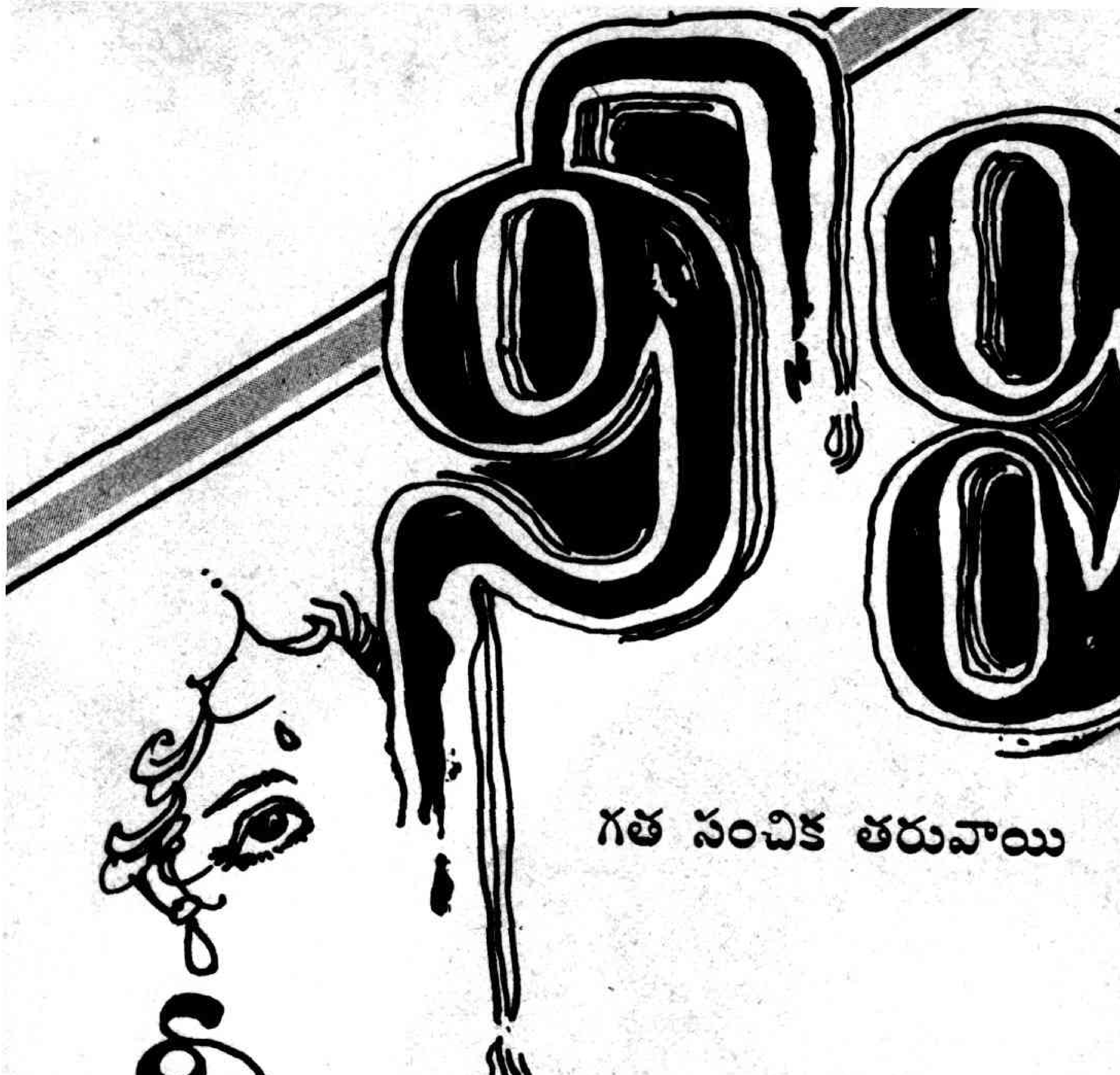

నీలి

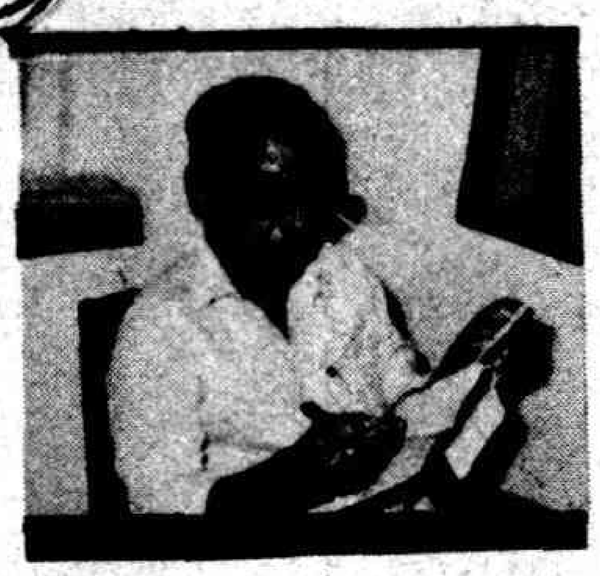

పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మ

గత సంచిక తరువాయి

నీలి అచ్చం పెళ్ళికూతురిలానే సిగ్గుపడ్డది. ముసలమ్మగారి ముఖం చింకి చేటంతవడం కూడా గమనించాను. అరచేతిలో చేయివేసి నలుపుకుంటూ 'డాక్టరు బాబు చాలా మంచివారే-' అని

వొక మారు కాదు పదిమార్లు వల్లించుకున్నదావిడ. ఆ రోజే సర్జికల్ వార్డులో నీలిని చేర్పించడం జరిగింది. మేం తిరిగి వచ్చేసరికి మల్లయ్యా, భార్య, నౌకర్లు, వెర్రిపిల్లాడు అంతా వరండాల మెట్ల మీది బొమ్మల్లా చూస్తున్నారు. 'చేర్పించేశారా' మల్లయ్య మీసాలు కొరుక్కుంటూ అడిగాడు. నీలిని యెత్తుకొని పోయి ఎక్కడో దాచేశానని వెర్రిపిల్లాడు కోరచూపులు చూస్తున్నాడు.

"వోరే డాక్టరు యెంత మంచివారనుకున్నావ్? నీలికి తప్పకుండా కాలు తెప్పిస్తానన్నాడు" అంటూ చెప్పింది ముసలమ్మగారు.

ఆ మధ్యాహ్నం మల్లయ్య భార్య కొడుకుని తిడుతోంది

'వెర్రి వెధవా- నీ కెందుకురా యింత మమకారం? అది కనబడ్డంలేదని తిండి తినకుండా ఛస్తావా? వొక్కచోట పెరిగామే అన్న అభిమానం దానికి లేకపోయింది' వాడు అస్తమానూ తోట అంతా కలియదిరిగి అందరి గదుల్లోకి తొంగిచూసి మళ్ళీ వీథిలో కొచ్చి వొకమారు చూశాక లోనికి పోతూండేవాడు. ఆ అమాయక హృదయం ఎంతగా దహిస్తున్నదీ నేను గుర్తించాను. ఆ పిల్లాడు క్రమంగా అనుకోనంత చిత్రంగా మారిపోయాడు. గంతులు, డబ్బాలు- గ్లాసులు తిరగదొయ్యటం, తన్నటం లాటి చేష్టలు మానేశాడు. ఏదో మూల బల్లిలా గోడను అంటుకుని మూగగొడ్డులా కుమిలిపోవటం చూశాను. ముసలమ్మ గారుగాని, నేనుగాని ఆసుపత్రికి వెళ్లేటప్పుడు, వచ్చేటప్పుడు చూసినట్లయితే, రెండు చేతుల్తో ముఖాన్ని కప్పుకొని యేడ్చేవాడు. 'మీరే వాడి దుఃఖానికి కారణమన్నట్లు చూసేది మల్లయ్య భార్య. ఒకమారు వాడ్ని రెక్క చేత్తో పుచ్చుకుని లేవనెత్తి 'రా బాబూ! నీకు నీలిని చూపిస్తాను' అంటోంది. వాడు వెంటబడుతూండగానే ఎక్కడ్నుంచి చూచివచ్చి పడిందో తల్లి- వొక్క విసురున వాడిని త్రోసేసింది. ఎట్లాగో తల్లిని త్రోసి తప్పించుకుని వాడు వీథిలో కురకబోతున్నాడు. ఏమిటంటూ మల్లయ్య ప్రక్క తలుపు త్రోసుకుంటూ వచ్చాడు.

"చూడండి. ఈ సిగ్గులేని వెధవ పడిపోతున్నాడు ఆసుపత్రికంటూ-" అతను చూస్తుండగా వొంటి కాలుమీద లేచాడు. ఒక ప్రక్కగా నిల్చుండి చిత్తరచూపులు చూస్తున్న ఆ చేట చెవుల గ్రద్ద ముక్కు కొడుకుమీద తన్నగా ఫెడీల్మని వాడు లుంగలు చుట్టుకుని నేలమీద పడ్డాక కూడా, మల్లయ్యలోని పశుత్వమంతా విజృంభించగా చేతుల్తో కాళ్ళతో చితక బాదుతున్నాడు. కేరియరు విసిరేసి ముసలమ్మగారు అడ్డుపడబోయి సాధ్యంకాక 'చంపకురా... వాడ్నెందుకు— చంపకురా!' అని అరుస్తోంది యేడుస్తూ. విస్ఫారణంగా చచ్చిపోతాడేమోననిపించి గబగబా మధ్యకు వెళ్ళి మల్లయ్యను బలంగా నెట్టి కుర్రవాడ్ని లేవనెత్తాను.

"వుండనయ్యా— నువ్వు. శనిగొట్టు వెధవ. చచ్చాడన్నా కాదు." పిల్లాడు పూర్తిగా సొమ్మసిల్లాడు. వీపు డొక్కుపోయి నెత్తురు కారుతోంది. రైలు పట్టాల క్రింద పడి నలిగిన గొడ్డు, కారు క్రింద పడ్డ కుక్కలా వున్నాడు.

ముసలావిడ తమ్ముడ్ని నోటికి వచ్చినట్లల్లా తిట్టేసింది అవ్వాళ. ఈవేళ చేస్తాను రేపు చేస్తాను అంటూ డాక్టరు నెల రోజులు గడిపాడు నీలికి ఆపరేషను. ఒక రోజు ఆలస్యమైతే ఒక రోజు పెళ్ళి వెనక్కు పోయినట్లుగా ముసలమ్మగారు లెక్కలు కడ్తోంది. ఈ నెల్లాళ్లలోనూ అద్భుతంగా మారిపోయింది నీలి. చిక్కటి పాలు త్రాగుతూండడం చేత శరీరానికి కాస్త నిగనిగలు వచ్చాయి. డొక్కుపోయినట్లుండే చెక్కిళ్ల కోలముఖం కాస్త గుండ్రంగా తయారయింది. నడుం దగ్గర్నుంచి చూస్తే మనిషి బంతిలాగయింది. నవ్వినప్పుడు కాస్త ముఖం చూడాలనిపిస్తోంది. పెదాలు ఎరుపెక్కాయి.

నా సంతోషం యేమని చెప్పకోను.

రోజూ చిన్న చిన్న బహుమతులు పట్టుకెళ్ళి యిస్తూ వచ్చాను. రిబ్బనులు, జడ పిన్నులు, పూలు రకరకాల గాజులు వొకటేమిటి, నాకు తోచిందల్లా కొనుక్కెళ్ళి ఆమె ముందు కుప్పగా పోసేవాడ్ని. హృదయం దగ్గర్నుంచి ఆఖరికి జడ పిన్ను వరకూ యేదన్నా యితరులకు యివ్వడంలో యెంత ఆనందం వుందో అప్పటివరకూ నాకు తెలినే లేదు. ఇంకా ఆ కళ్లు రెండూ వికారంగానే వున్నట్లు తోచాయి. సాయంత్రాలు ఆసుపత్రి వరండాలో బల్లమీద కూర్చుంటే- చల్లటి గాలి, యెదురుగుండా జాగ్రత్తగా పెంచిన చిన్న తోట, దాంట్లోని పచ్చటి రకరకాల మొక్కలు, అస్తమించే సూర్యబింబం, ఆకాశంలోని రంగు రంగుల పిట్టలు కనిపించేవి.

నీలి సిమెంటు బల్లమీద, ఎదురుగుండా గడ్డిలో నేనూ ముసలమ్మగారూ కూర్చొని కబుర్లు చెప్ప

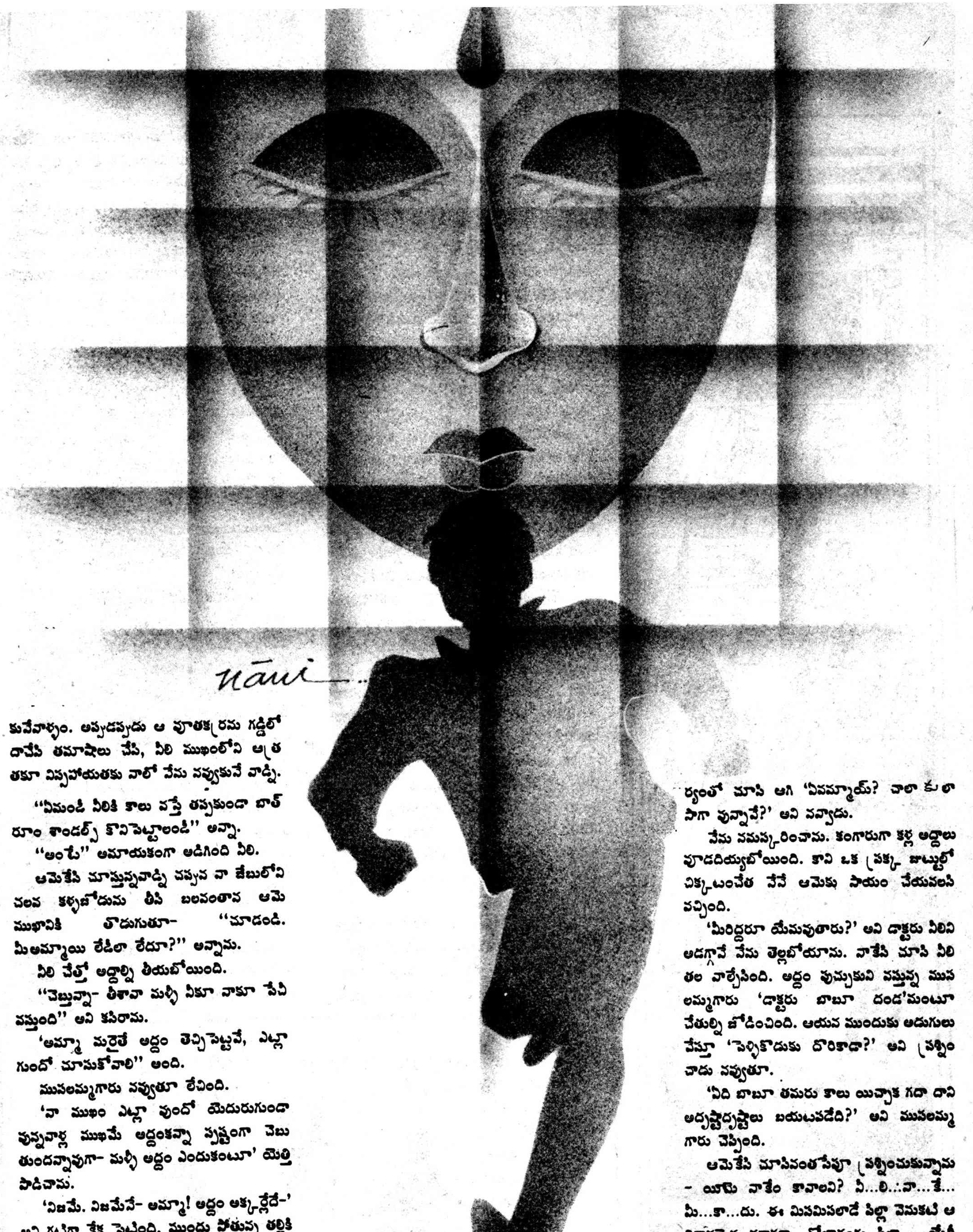

కునేవాళ్ళం. అప్పుడప్పుడు ఆ పూతక్రమ గద్దెలో దాచేసి తమాషాలు చేసి, నీలి ముఖంలోని ఆత్రతకూ నిస్పృహాయతకు నాలో నేను నవ్వుకునే వాణ్ని.

"ఏమండీ నీలికి కాలు వస్తే తప్పకుండా బాత్ రూం శాండల్స్ కొనిపెట్టాలండీ" అన్నా.

"అంటే" అమాయకంగా అడిగింది నీలి.

ఆమెకేసి చూస్తున్నవాణ్ని చప్పున నా జేబులోని చలవ కళ్ళజోడును తీసి బలవంతాన ఆమె ముఖానికి తొడుగుతూ- "చూడండి. మీఅమ్మాయి లేడీలా లేదూ?" అన్నాను.

నీలి చేత్తో అద్దాల్ని తీయబోయింది.

"చెబుతున్నా- తీశావా మళ్ళీ నీకూ నాకూ పేచీ వస్తుంది" అని కసిరాను.

'అమ్మా మరైతే అద్దం తెచ్చిపెట్టవే, ఎట్లా గుందో చూసుకోవాలి" అంది.

ముసలమ్మగారు నవ్వుతూ లేచింది.

'నా ముఖం ఎట్లా వుందో యెదురుగుండా వున్నవాళ్ల ముఖమే అద్దంకన్నా స్పష్టంగా చెబుతుందన్నావుగా- మళ్ళీ అద్దం ఎందుకంటూ' యెత్తి పొడిచాను.

'నిజమే. నిజమేనే- అమ్మా! అద్దం అక్కర్లేదే-' అని గట్టిగా కేక పెట్టింది, ముందు పోతున్న తల్లికి వినపడేలా.

అంతలో హఠాత్తుగా మలుపు తిరిగి వస్తూన్న డాక్టరు చలవ అద్దాలు పెట్టుకున్న నీలిని ఆశ్చర్యంతో చూసి ఆగి 'ఏమమ్మాయ్? చాలా కులాసాగా వున్నావే?' అని నవ్వాడు.

నేను నమస్కరించాను. కంగారుగా కళ్ల అద్దాలు వూడదియ్యబోయింది. కాని ఒక ప్రక్క జుట్టులో చిక్కటంచేత నేనే ఆమెకు సాయం చేయవలసి వచ్చింది.

'మీరిద్దరూ యేమవుతారు?' అని డాక్టరు నీలిని అడగ్గానే నేను తెల్లబోయాను. నాకేసి చూసి నీలి తల వాల్చేసింది. అద్దం పుచ్చుకుని వస్తున్న ముసలమ్మగారు 'డాక్టరు బాబూ దండ'మంటూ చేతుల్ని జోడించింది. ఆయన ముందుకు అడుగులు వేస్తూ 'పెళ్ళికొడుకు దొరికాడా?' అని ప్రశ్నించాడు నవ్వుతూ.

'ఏది బాబూ తమరు కాలు యిచ్చాక గదా దాని అదృష్టాదృష్టాలు బయటపడేది?' అని ముసలమ్మగారు చెప్పింది.

ఆమెకేసి చూసినంతసేపూ ప్రశ్నించుకున్నాను - యీమె నాకేం కావాలని? నీ...లి...నా...కే... మీ...కా...దు. ఈ మిసమిసలాడే పిల్లా వెనుకటి ఆ వికారమైన రూపూ, రోజారంగు పిల్లా— యేదీ సత్యం కాదు. ఇహ నుంచి యేం చేసినా నిష్కామకర్మగానే చేయాలనే తీవ్ర నిర్ణయానికొచ్చేశాను.

మనము చిన్న పిల్లతో ఆటలాడినట్లుగా కేరింతలు కొట్టినట్లుగా వుండటం మానేశాను. దూరం నుంచే మంచి చెడ్డలు, యోగక్షేమాలు కనుక్కొని వెళ్ళిపోతూండేవాణ్ణి. తగినంత అవసరం వస్తేగాని చనువుగా నీలిమీద చేయి వెయ్యనని తీర్మానించు కున్నాను కూడా. ఈ మార్పు నాలో వసిగట్టాక నీలికి నా యెడల భయభక్తులు మరీ హెచ్చాయి. చూడగానే చేతులు జోడించి దండం పెట్టడం ప్రారంభించింది. చనువైన స్నేహితుడిగా మెసిలిన నేను క్రమంగా గౌరవప్రదమైన స్థానాన్ని ఆమెలో సంపాదించుకోవటంతో మా మధ్య కొంత అంతరం యేర్పడింది. దాన్తో మనిషి కూడా దిగాలు పడ్డట్లు కనిపించేది.

ఆపరేషన్ చేసేరోజు దగ్గరకు వచ్చింది. ఆ రోజు నా గంభీర ముద్ర యీనత్తూ సటాపంచలు కావలసిందే. కాని— అదృష్టవశాత్తూ మల్లయ్యా, భార్యా కూడా వచ్చారు. ఆపరేషను రూంలోకి తీసుకుని పోయేముందు నీలి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుని అంతసేపూ నా ముఖంలోకే చూస్తోంది. ఏమో చెప్పాలనుంది. కాని ధైర్యం చాలటం లేదు.

'నీకేమీ భయం లేదు నీలీ. తుడుచుకో చెంపలు —' అని సర్ది చెప్పాను. కాని నాకు కాళ్ళ ఆడ్డం లేదు. నేనెప్పుడూ యిట్లాంటి అవస్థలో చిక్కడలేదు. మల్లయ్యా, భార్యా కూడా దగ్గరకు వచ్చి చేత్తో తట్టి- 'భయం లేదే. డాక్టరుబాబు చాలా మంచివారు' అని ధైర్యం చెప్పారు. ముసలమ్మగారు గుండెను రాయి చేసుకుని బల్లమీద కూర్చున్నది.

నీలి యింకా అనంతృప్తిగా చూస్తూండటం చేత నేను స్ట్రెచర్‌తో నిధిగా ఆపరేషన్ థియేటరు వరకూ వెళ్లాను. డాక్టరు 'నిడవకమ్మా - నేనేం చేస్తానో నీకు చీమ కుట్టినట్లుగా కూడా తెలీదు' అని నవ్వాడు. అట్టెండరు నన్ను సన్నటి దారిలా వున్న చోట చిన్న బల్ల మీద కూర్చోమని పిలిచి నీలిని లోపలికి తీసుకెళ్ళిపోయాడు.

'ఈ నరకంలోకి త్రోయటానికే యీ పిల్లకు కాలు వస్తుందనే ఆశ కల్పించానా' అని బాధపడ్డాను. అరగంట పోయాక బేసినుతో నెత్తురు నీళ్లా తుడ్చుకుంటూ వుచ్చుకుని ఒక నవుకరు యీవలకు రావటం చూశాను. నా కళ్ళ చెదిరాయి నేనేం చేశాను? ఒక అమాయకురాలికి భవిష్యత్తుపై ఆశ కల్పించి యీ కత్తికోతలు పడమని త్రోశాను. మూడు గంటలు యిద్దరు డాక్టర్లు యింకా పాసు సర్జనులు నర్సులు పరుగులెత్తుతున్నారు. పనిముట్లు 'స్టై'లో మరగబెడ్తున్నారు. తరువాత డాక్టరు నెత్తురు మరకలతో నిండిన రబ్బరు గౌనుతో యీవలకు వచ్చి నాకేసి చూసి 'పూర్తయింది' అని గంభీరంగా అన్నాడు. అయ్యో ఆ నెత్తురంతా నీలి దేనా? మరో పది నిముషాల్లో స్ట్రెచరు మీద మనిషిని పడేసి యింకా పచ్చిగా కారుతున్న నెత్తురు ముద్దను స్పెషలు వార్డులోకి తీసికెళ్తూండగా చూశాను. చూసి కెవ్వుమని కేక పెట్టలేక చేతి రుమాలుతో నోరు నొక్కుకున్నాను. అంత కన్నా శవం నయం. నా ఆంతర్యంలోని తుపాను యేమని చెప్పుకోను? ఎవరన్నా చూస్తారన్న అభిమానమన్నా లేకుండా గోడవారను చేరగిలబడి యేడ్చేశాను. కళ్ళ నులుముకుంటూండగా మల్లయ్య భార్యా ముసలావిడ 'యేది? యేది?' అంటూ నా వైపు వస్తున్నారు.

మీ అందరికీ తలో అబద్ధమూ చెప్పి నమ్మించాను. మీ నీలిని యీ ఆసుపత్రిలోని కత్తులన్నీ ముక్కలు ముక్కలుగా కోస్తూంటే మొద్దులా బల్ల మీద కూర్చొని కళ్ళప్పగించాను. మీ అమ్మాయి నెత్తురు చిందిన డాక్టరుగారి కోటును కూడా చూశాను. ఇంకా నేనేదో ఆజన్మాంతమూ మరువు రాని వుపకారం మీకు చేసినట్లుగా నన్నే వెంబడిస్తున్నారే అనిపించింది.

అంతా కలిసి స్పెషలు వార్డు దగ్గర కెళ్ళాము. కాని నేను యీ అబద్ధపు ముఖం వేసుకుని ధైర్యంగా ఆ పిల్ల ముఖాన్ని ఎట్లా చూడగలను? బయటే నిలబడ్డాను. మల్లయ్యా అతడి భార్యా 'తన నెత్తురు ముద్దను' చూసి అటో దిటోమంటున్న ముసలమ్మ గార్ని నెమ్మదిగా యీవలకు తీసుకొచ్చి వూరడిస్తున్నారు.

ఉదయం పది పదకొండు గంటలకు పూర్తయిన ఆపరేషను మనిషికి తెలివి వచ్చేసరికి నాలుగున్నర అయింది. చూడ్డానికి వెళ్ళి తలాటి దిక్కున నిల

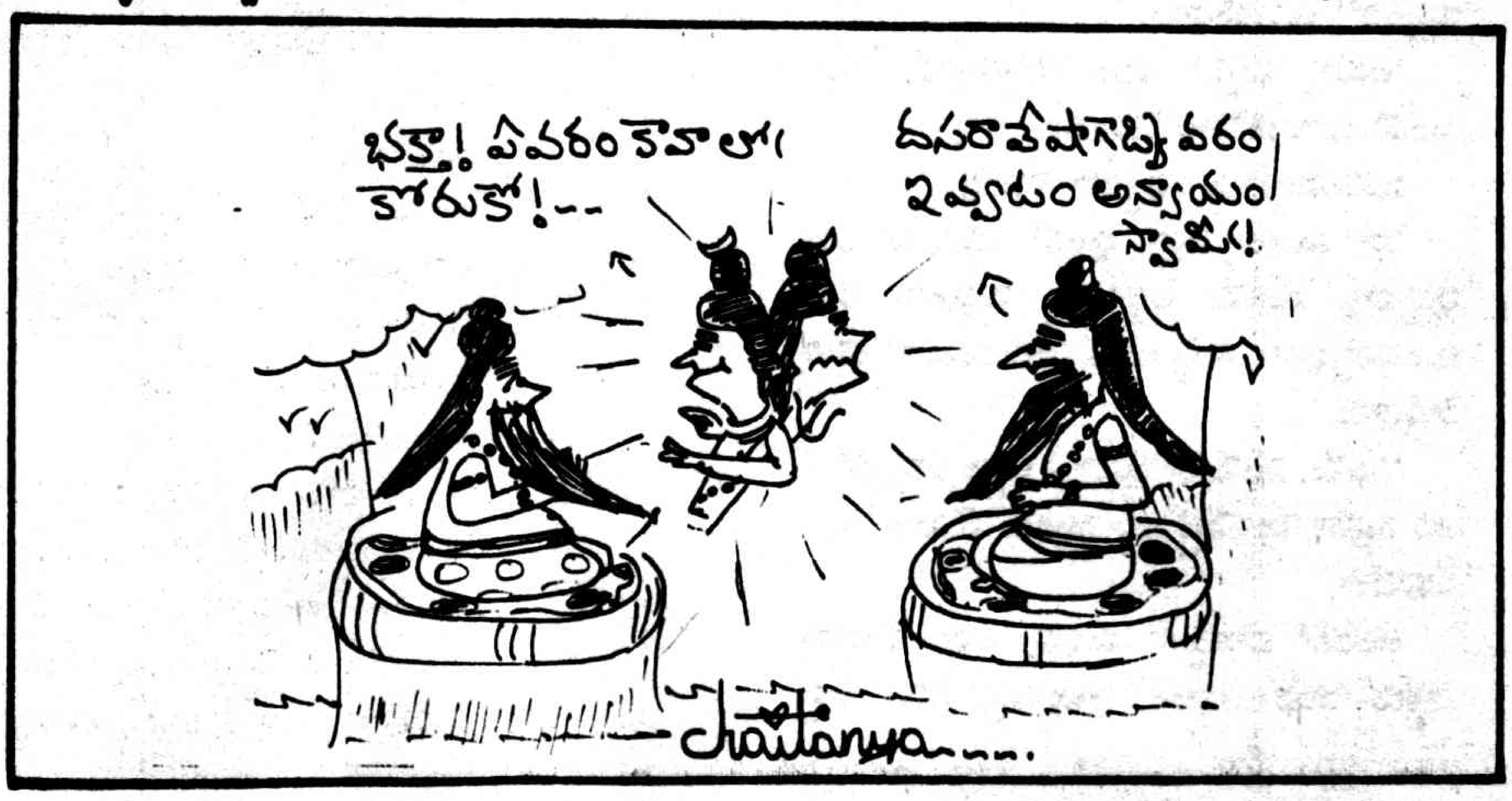

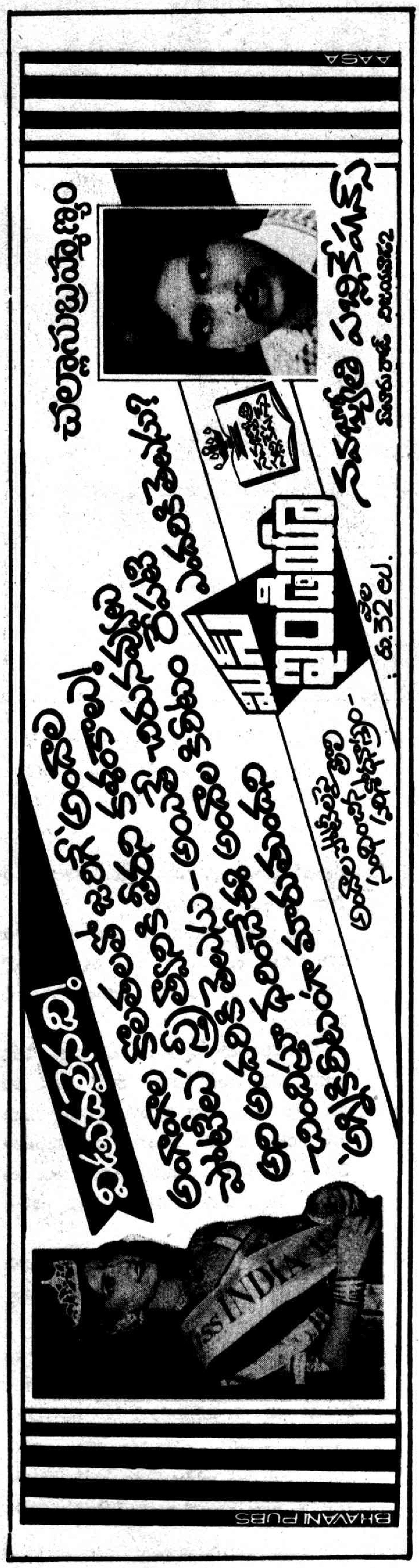

ప్రపంచ పదులు

49

ఎక్కడో అందనిది వుందని అపేక్షించకు మిత్రమా
ఎదట వున్నది నీది కాదని ఉపేక్షించకు నేత్రమా!
చిన్న దీపం మేలుకాదా చీకటింట్లో గడవగా-
రానిదానికి అనుక్షణమూ నిరీక్షించకు హృదయమా
రాయినైనా మాటిమాటికి పరీక్షించకు దైవమా!

50

తవ్వగలిగితె గుండె పొరలను రవ్వలెన్నో ఎదుటపడవా
ఇవ్వగలిగితె నాదలయలను మువ్వలెన్నో వెంటపడవా?
చెక్కుచెదరని లక్ష్యముంటే చేతకానిది మనిషికేదీ-
చూడగలిగితె పట్టపగలే చుక్కలెన్నో కంటపడవా
కదపగలిగితె పెనుయెడారిని గంగలెన్నో బయటపడవా?

డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి

బడ్డాము. 'తల్లీ...' అంటూ మునలమ్మగారు, దీనంగా నిలబడ్డ మల్లయ్య భార్య ముఖాలను- కళ్లు విప్పి చూసింది. చెంపల మంచి నీరు నెన్నగా స్రవిస్తున్నది. నేను చేత్తో తుడవబోయాను. పర్షను ముట్టుకోనివ్వలేదు. చేయి వెనక్కు లాక్కుంటున్నాను. తల త్రిప్పబోయి నీలి గట్టిగా మూలిగి మళ్ళీ మత్తులోకి జారుకున్నది.

డాక్టరు ఒక ఇంజక్షను యిచ్చాడు. బాండేజిని నచ్చి నెత్తురు యెండి పోతూ వుంది. డాక్టరు మటుకు చాలా గంభీరంగానే వున్నాడు. వెళ్ళి పోతూ జాగ్రత్తగా కనిపెట్టుకు చూడవలసిందని, గంటగంటకు యింజక్షను యిచ్చి మనిషిని తట్టుకొనేలా చూడమని చెప్పాడు.

నిశ్శబ్ద నంపుటాల్లాగా అంతా వరండాలో బెంచీల మీద కూర్చున్నారు. ప్రక్క దగ్గర చిన్న స్టూలు మీద కూర్చుని నేను ఆమె కేసే చూస్తున్నాను. సన్నగా వూపిరి పీలుస్తూ వదుల్తున్నది. మెడదాకా తెల్లటి దుప్పటి వున్నది. ఆ తల్లో యింకా నేను కొనిచ్చిన పిన్నులు జుత్తును చెదరనివ్వకుండా అదిమి వుంచాయి. ముఖం బాధాదష్టమై అగపడ్తోంది. గంటగంటకు యింజక్షను ...... బాగా రాత్రి తొమ్మిది కూడా కొట్టాక నీలి కళ్లు విప్పి చూసింది. దగ్గరగా వంగాను. కళ్లు నీటిని నింపుకుంటున్నాయి. నేను వణికే గొంతుకతో 'ఎట్లా వుంది నీలి? అన్నాను.'

'ఏ...ం...చె...ప్ప...ను...?' అని మాత్రం అవగలిగింది.

'అమ్మనూ వాళ్లనూ పిలిచేదా?'

జాలిగా చూస్తూ అంది 'ఊ' అని.

మళ్ళీ అంతా చుట్టూ నిలబడ్డాము.

'ఏం కావాలి తల్లీ? అంది మునలమ్మగారు.'

'నా...కే...ం...కా...వా...ల...మ్మా...' అంది యేడుస్తూ

'ఏడవకమ్మా...' అంటున్నాడు మల్లయ్య.

మళ్ళీ తెలివిపోయింది. ఈమారు ఆఖరిరెండుకు డాక్టరే వచ్చి చూసి బాండేజి అదీ పరీక్ష చేసి మరో యింజక్షను యిమ్మని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. అంతా వరండాలో బెంచీల మీద పడి నిద్రపోయారు. నాకు నిద్ర ఎట్లా పడుతుంది? సిగరెట్లు కాలుస్తూ వరండాలో పచార్లు చేస్తున్నాను. సన్నగా మూలిగినట్లు అనుమానం వేసింది. వెళ్లి ప్రక్క దగ్గర నిలబడ్డాను. గొణుగుకుంటోంది. చెవి దగ్గరగా పెట్టి విందామనుకున్నాను. ఏడుపులో ఆ మాటలు తెలియలేదు. తర్వాత మళ్ళీ అనుకుంటోంది. 'నాకు కాలు వస్తుందా?' అని. అక్కడ్నుంచి లేచాను. తెలివి తెరలకుమల్లే వచ్చి తప్పుకుంటోంది. ఇంక మళ్ళీ నిద్రపోవడం కూడా కష్టమే. దగ్గరగా వెళ్ళి చెత్తో బుజం మీద తట్టాను. కళ్లు విప్పకుండానే దుప్పటి అడుగు నుంచి నాకు చేతులు అందివ్వబోయింది. నెమ్మదిగా ఆ చేతులను అందుకుని తలకాయ వంచి వాటిలో నా ముఖం వుంచాను.

నన్ను గుర్తు పట్టిందో లేదో, పలవరిస్తున్నదో కాని - నెమ్మదిగా అంటున్నది 'నాకు పెళ్ళవుతుందా? నన్నెవరు చేసుకుంటారు?' అని. స్టూలు మీద కూర్చున్న నేను తలెత్తి విశ్వకర్మ పిచ్చినంతా వెనక్కు నెట్టి అడిగాను-

'అడుగు నీలి- నీకేం కావాలన్నా అడుగు. చెప్పు. ఏం కావాలి?'

'నాకు కాలు వస్తుందాండీ?'

ఒక ప్రక్కనుంచి నా హృదయం బీటలు వారుతున్నా అణచుకుంటూ అన్నా - 'తప్పకుండా వస్తుంది'

నాకే తెలియదు భగవంతుడు యేం చేయనున్నాడో...

నా చేతులు తన చేతుల్లోకి తీసుకుని గుండెల వరకూ నిరసంగా లాక్కుంటూ 'నాకు పెళ్ళవుతుందాండీ?' అంది.

'ఆహా... తప్పకుండా-'

ఒక ప్రక్క దిండుమీద విసిరేసినట్లున్న తలను చేత్తో నిమురుతూ ఆప్యాయంగా అన్నాను.

కళ్లు తెరిచి నా ముఖంలోకి చూస్తూ అంది 'నన్నెవరు చేసుకుంటారు చెప్పండి' అని.

ఒక క్షణం ఆలస్యం చేశాను.

మళ్ళీ తెలివి తప్పిపోయింది. నేను మరో సిగరెట్టు తీసి యివతలకు వచ్చి ముట్టించాను. ఆ మధ్యన మేం కబుర్లాడుతూ రోజూ కూర్చునే బల్ల. చిన్న తోటా- రకరకాల పచ్చటి చెట్లూ, అన్నీ చీకట్లో నిద్రిస్తున్నాయి. నక్షత్రాలు అబద్ధాలాడే మనుష్యుల ముఖాలు చూడలేక గానల్ను చిన్నబుచ్చుకున్నట్లు సన్నగా వెలుగుతున్నవి. ఒకప్పుడు ముష్టిపిల్ల అని బేదా మీదకు విసిరేశాను. కంట కనుపిస్తే ఛీ పొమ్మన్నాను. తల్లి యెదురుగ్గా బిడ్డను అవహ్యించుకున్నాను. కాని యేం సంబంధం లేకపోతే యిప్పుడు యీ వరండాలో పడి- నీకూ నుంచి రోజులున్నాయని ఆశపెట్టిన నేను నీలి ముఖం చూడ్డానికి భయపడ్తున్నాను? మళ్ళీ అడుగుతున్నాను ఏం చెప్పను?

దూరాన వుండీ వుండీ ఏదో లారీ కాని బస్సు కాని పరుగెత్తుతున్న ధ్వని ఏదో మూలనుంచి పరుగెట్టి వస్తొన్న రైలుచప్పుడు గాలిలో కొట్టుకుంటున్నాయి. కొను పర్షను కంగారుగా ఈవలకు వస్తున్నాడు.

'ఏమిటి' అంటూ యెదురు వెళ్ళాను.

'బాండేజి కదిలి నెత్తురు లీకవుతున్నది. డాక్టరుకు ఫోన్ చెయ్యాలి, కాని మీరెవళ్ళూ వాళ్ళవాళ్ళూకు మనుష్యుల్ని లేపకండి. గొడవ చేస్తారు' అంటూ పరుగెత్తాడు.

నేను నెమ్మదిగా ప్రక్క వద్దకు చేరుకుని నల్లరాయిలా స్టూలు మీద చతికిలబడి ఆమె ముఖంలోకి చూస్తున్నాను. నా అంతరాంతరాల్లోంచి నీలి వెళ్ళిపోతున్నదని తోచింది. తల ప్రక్కమీద వాల్చి వెక్కి వెక్కి యేడ్చాను, నా తలమీద నీలి చేయి వేసింది.

కళ్లు తుడుచుకుంటూ ఆమెలోకి చూశాను.

'న-న్నె-వ-రు పెళ్లి-చే-సు-కుంటారు?' అంటోంది జాలిగా.

ఆడేస్తాను. విశ్వకర్మగా అబద్ధం చెప్పేస్తాను.

కొన్ని గంటల నిముషాల్లో వెళ్ళిపోయే ప్రాణికి బ్రహ్మాండమైన తృప్తి కలిగిస్తుందంటే ఒక చిన్న అసత్యం ఆడ్డానికి నేనెందుకు జంకాలి?

అయ్యో! చనిపోతున్నదని తెలిసి కూడా అబద్ధం చెప్పనా? అని వెనక్కు లాగుతున్నది మనస్సు.

మానవత్వమనేది యే కోశాన్నైనా వుంటే చెప్పు 'ఈ క్షణాలు జారవిడిస్తే మళ్ళీ నిన్ను యెప్పటికీ యేమీ అడగదు ఆ ప్రాణి. ఇప్పుడే ప్రపంచంలో ఆమెకు యేదన్నా సంతృప్తిగాని సుఖంగాని కలిగించే మాట యేదన్నా వుంటే అది నీ నోటినుంచే రావాలి! వూ త్వరపడు! ఇందులో నీకేమీ స్వార్థం లేదే?- అంటూ ఎవరో హెచ్చరించినట్లుగా అయింది.

నా నరనరాలు కూడదీసుకుని దీక్షగా ఆమెకేసి చూశాను. నేనున్న పరిస్థితిలో ఎవ్వరూ ఎప్పుడూ వుండి వుండరు. ఒకప్పుడు మనసా యేనగించుకున్న మనిషి కోసం, యిప్పుడు అబద్ధం చెప్పి- సంతృప్తితో నిండిన ఆ ప్రాణి హృదయాంతరాల్లోని యేకైక పీఠాన్ని అధిష్ఠించబోతున్నాను.

డాక్టరు గబగబా వచ్చాడు. నేను బయటకు నడిచాను.

కాని నా మీద అనేక వేల హండ్రడ్వెయిట్ల బరువు వున్నట్లు తోచింది. నిద్ర లేక నా ముఖం నానా అసహ్యంగానూ వుండొచ్చు. పంపు దగ్గరకు వెళ్ళి శుభ్రంగా ముఖం తోముకొచ్చాను. మునలమ్మగారు మల్లయ్య లేచి కూర్చుని నా వంక చూశారు.

డాక్టరు నాసు నర్సుకు 'వాతం కమ్మకుండా చూడాలి' అంటున్నాడు.

నేనేం చెప్పగలను? అయ్యో నీలి బ్రతికే ఆశ లేదని తెలిసీ ఆమె ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పకుండా ఆలస్యం చేశాను. ఈ మారు నా సర్వశక్తులనూ కేంద్రీకరించుకోడానికి ప్రయత్నం చేశాను.

ముగ్గురం వెళ్ళి నీలి ప్రక్క నిలబడ్డాము.

నాసు నర్సును పల్సు వ్రాసుకుంటున్నాడు. టెంపరేచర్ నోట్ చేసుకుంటున్నాడు. కత్తికోతలకు పోగా మిగిలిన దేహాన్ని సూదులతో తూట్లు పొడుస్తున్నాడు. నీలికి తెలివి వస్తున్నది. కాని మాట

ఉత్తరాలు

ఉత్తరాలు
[illegible]
నీకే ప్రాణాయువులు
ఉత్తరాలు
నిరంతర [illegible]
మనసు [illegible]
[illegible] జ్ఞాపకాలు
ఉత్తరాలు నాకు [illegible] ప్రాణాలు
ప్రేమికుల [illegible]

—[illegible]

రావడం చాలా కష్టంగా వుంది. కళ్లు తెరిచే ఓపిక కూడ వున్నట్లు లేదు.

మల్లయ్య భార్య వెర్రిపిల్లాడ్ని వెంటబెట్టుకుని వచ్చింది. నాకు మాత్రం వాడి ముఖాన్ని నీలికి చూపించటం యెంత మాత్రం యిష్టం లేదు. కాని అప్పుడు నేనేమన్నా బాగుండదు. వూరుకున్నాను. వాడు మంచం దగ్గరగా వెళ్ళి మీదకు వ్రాలుతున్నాడు. చేత్తో కదుపుతాడేమో. ఎక్కడ బాధపడ్తుందోనని నేను వాడ్ని కొంచెం వెనక్కు లాగాను. ముఖం మీద ముఖం పెట్టి పరీక్ష చేస్తున్నాడు. తప్పు అని నేను ముక్కు మీద వ్రేలుబెట్టుకు చూపాను.

ఆలస్యంగా ఆహారానికి బయల్దేరిన పిట్టలు మాత్రం బహు బద్ధకంగా ఆకాశంలో రెక్కలు కొట్టుకుంటూ ముందుకు పోతున్నాయి.

ఉదయం యెనిమిది గంటలప్పుడు కాకోలు నెమ్మదిగా యేడుస్తున్నది. ముఖం మరీ పల్చగా వుంది. చెవులకు ఎర్రటి రాళ్ళు బాగా మెరుస్తున్నై. చిన్న ఎర్రగన్నేరు పువ్వు యెక్కడన్నా దొరికితే బాగుండును...

రాత్రి కొంతసేపు నిద్రపట్టి వుండాలి. లేకపోతే రాత్రల్లా యేడవనిది యిప్పుడే లేచి గోలపెడ్తున్నదే?

'నిద్రపోయావా?' అన్నా.

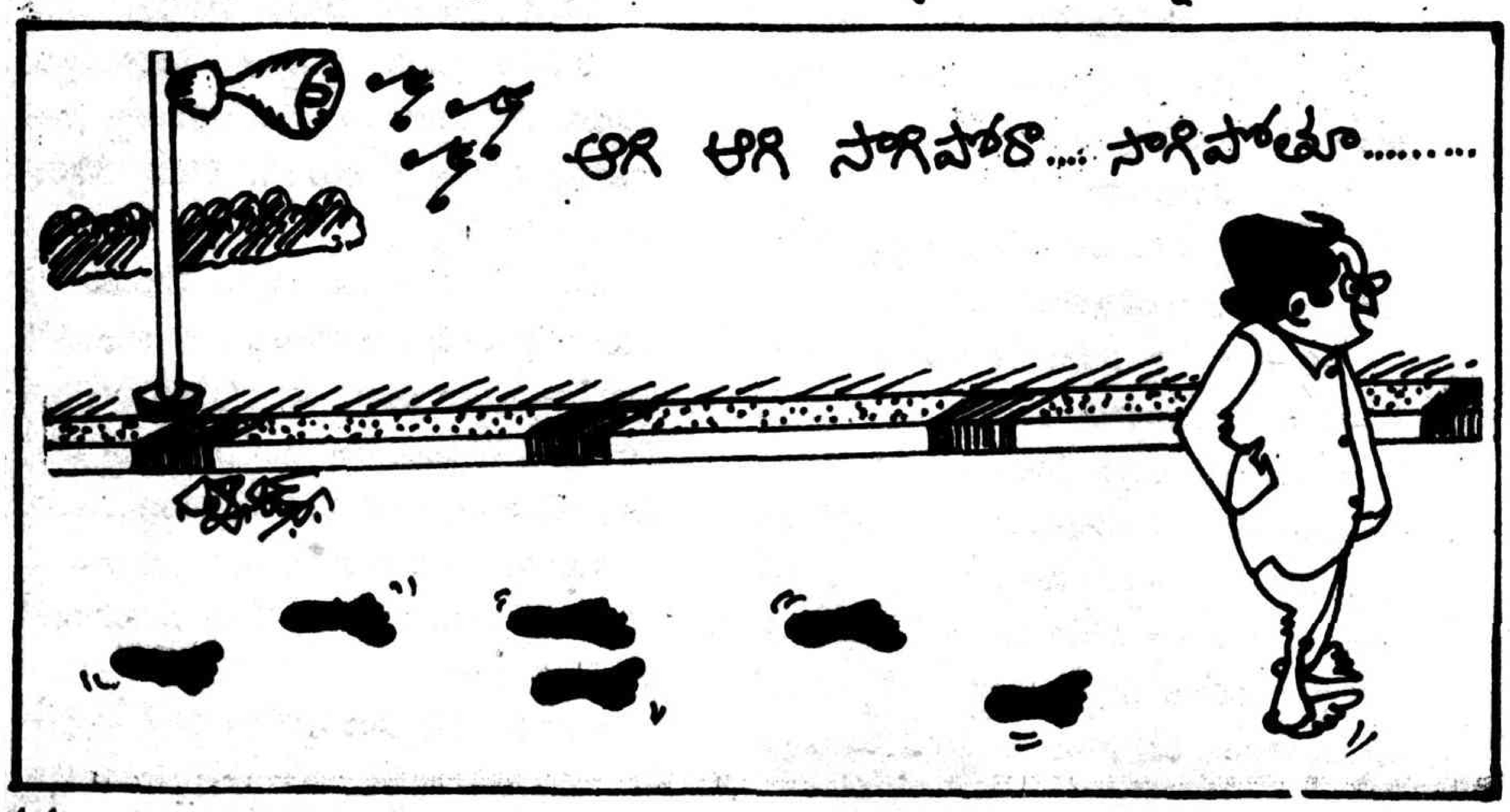

మత్తులో వున్నట్లు కళ్ళు విప్పి 'పో-తా-ను. ని...ద్ర...పో...వా...ల...ని...వు...ం...ది...' అంది.

వెర్రి పిల్లాడు చొరుసుకొచ్చి వంగి వంగి పరీక్షగా చూస్తున్నాడు. నీలి చేతిని నెమ్మదిగా వూయించింది. వాడు దగ్గరగా వచ్చి వంగున్నాడు. ఆ గ్రద్ద ముక్కును చేత్తో పుచ్చుకుని లాగింది. నేను నవ్వాను. నా వైపు కొరకరలా చూస్తూ ఛెంగుమని దూకేశాడు అక్కడ్నుంచి.

నీలి అంటోంది జాలిగా 'నేను బ్రతుకుతానా...' అని.

'అయ్యో! నువ్వు బ్రతక్కపోతే యెట్లా. నా కోసమన్నా బ్రతుకుతావు.'

'అంటే...'

'నేనే నిన్ను పెళ్ళాడుదామనుకుంటున్నాను.'

'మీరా......'

ఆశ్చర్యంతో నీలి నా ముఖంలోకి చూసింది. నేను నవ్వాను. చేత్తో ఆమె చేతిని తీసుకుని 'నేనే పెళ్లాడుతాను నీలీ నిన్ను. లేకపోతే యింత శ్రమా యెందుకు తీసుకుంటాననీ? మరి యిప్పుడు చెప్పు. నా కోసమన్నా బ్రతుకుతావు గదూ?'

నీలి హృదయపూర్వకంగా నవ్వింది.

ఆ శరీరంలో అక్కడా అక్కడా ప్రాణిని నిల బెట్టడానికి యింకా మిగిలి వున్న రక్తము ఆమె చెంపల్లోకి చేరుకుంటోంది. నేను ప్రేమతో నా రెండు చేతుల్నీ ఆమె చెంపలకు రాస్తూ-

'రాత్రల్లా నన్నెవరు పెళ్ళాడుతారు? అంటూ పలవరించావు తెలుసునా-' అన్నాను.

'అల్లాగా... నాకేదీ సరిగ్గా జ్ఞాపకం వుండటం లేదు.'

'అప్పుడు చెబితే ... ఆ సంతోషానికి తట్టుకో లేనేమోనని-'

చాలు! ఆమె ముఖం నిండుగా ఒక్క మారు వెలిగింది.

నేను నాటకంలో నా పాత్రను చాకచక్యంతో నిర్వహించాననుకుంటాను. తరువాత నీలి యేమైందో నాకు తెలియదు. తెలుసుకోవాలని లేదు. ఆ రోజు మాత్రం ఆదరాబాదరాలో ఆసుపత్రి నుంచి యెవ్వరూ చూడకుండా పారిపోబోతూంటే, గేటు దగ్గర పెద్ద గుడ్లు వేసుకుని నిలబడ్డ వెర్రి పిల్లాడు నన్ను పసిగట్టి వెంబడిస్తాన్న భయంతో మరో మార్గంగుండా వీథిలోకొచ్చి పడ్డాను.

ఉదయం నాకవైపు నుంచి జోరుగా యెండ కాస్తూంటే వెనుక నుంచి నల్లటి మేఘం సూర్య రశ్మిని తరుముకొస్తోంది. తడబడుతూన్న కాళ్ళతో నేను నడుస్తూంటే "బాబా, కుంటివాణ్ణండయ్యా! గుడ్డివాణ్ణండయ్యా! కలిమికల మా రాజులు. ఒక్క కానీ ధర్మం చెయ్యండి బాబూ' అన్న కేకలు నా కర్ణ పుటాల్ని భేదించుకొని నన్ను వెనకనుంచి మరీ మరీ ముందుకు తరిమాయి.

(సమాప్తం)